

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

Program de educație pentru
diversitate pentru grădiniță

Ultima stație de pe strada Pieței

CJ și bunica lui fac o plimbare cu autobuzul, descoperind frumusețea și lucrurile speciale pe care le are de oferit cartierul lor plin de viață.

Această carte ne permite să vorbim cu copiii despre bunătate, empatie și frumusețea lucrurilor din jurul nostru care nu costă nimic.

#diversitate, #acțiune

PRIVEȘTE CU ATENȚIE

Coperți vorbărețe

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe să citească imaginile unei cărți.

Copiii:

- dau sens imaginilor din perspectiva cunoștințelor și experiențelor proprii;
- își dezvoltă spiritul de observație și imaginația.

În această activitate, ne vom concentra pe lectura coperților.

Începeți prin a le spune copiilor titlul cărții. Puneți-le următoarele întrebări pentru a le trezi curiozitatea despre povestea pe care o vor asculta.

Ce se întâmplă pe copertă?
Ce legătură credeți că este între persoanele acestea?
Ce vă face să spuneți acest lucru?
Cum vi se par aceste persoane?
Unde credeți că merge autobuzul?
Credeți că băiatul de pe copertă și persoana care îl însoțește vor urca în autobuz?

ÎNTREBĂRI MARI PENTRU COPII MICI

Intră în poveste

Scopul acestei activități este ca elevii să își dezvolte mai multe niveluri de comprehensiune a cărții prezentate.

Copiii:

- identifică elemente din textul lecturat;
- conectează două sau mai multe elemente din text;
- își folosesc cunoștințele și experiențele de viață pentru a da sens celor întâmplate.

Citiți cartea de la început la sfârșit, fără să întrerupeți lectura cu întrebări sau comentarii adresate copiilor. După lectură, puneți-le câteva întrebări generale și foarte simple, astfel încât să vă asigurați că au înțeles povestea.

Recitați povestea/fragmente din poveste atunci când este nevoie.

Treceți încet-încet de la întrebări concrete la unele mai abstracte, folosind metoda RIR (Raphael și Au, 2005) descrisă la pagina 2.

Mai jos, câteva exemple de întrebări din fiecare categorie. Nu ezitați să puneți și alte întrebări, în funcție de vârsta copiilor.

Chiar acolo

În ce mijloc de transport s-au urcat CJ și bunica lui?

Gândește și caută

Ce ar fi vrut CJ să aibă, precum alți copii pe care îi cunoaște sau îi vede pe stradă ?

În capul meu

Tu ce ai fi făcut în locul lui CJ dacă în autobuz ar fi urcat o persoană nevăzătoare? (I-ai fi cedat locul?)

Doar tu

Te-ai simțit vreodată trist/ă pentru că nu ai un obiect pe care ți-l dorești? Tu ți-ai simțit vreodată sufletul plin de magie?

Copii, copii, ce vedeți?

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze cum o poveste este spusă atât prin cuvinte cât și prin imagini, în mod interdependent.

Copiii:

- Îmbogățesc povestea spusă de narator cu propriile observații din ilustrații;
- Își dezvoltă spiritul de observație;
- Își dezvoltă imaginația.

Citiți-le copiilor din nou textul corespunzător ilustrației duble de la paginile 23-24.

“Coborând din autobuz, CJ a privit în jur. [...] - Uneori, CJ, când e atâta murdărie pe jos, observi mai repede ce este frumos.”

În continuare, invitați-i să privească cu atenție ilustrațiile și să spună ce observă. Puneți-le următoare întrebări ajutătoare.

Ce observați? Descrieți cartierul în care au ajuns CJ și bunica lui, așa cum vi-l imaginați, în funcție de detaliile pe care le observați în ilustrație.

- Cum sunt culorile pe care le observați?
- Ce vi se pare frumos în imaginea aceasta?

Urechile sunt ochii tăi!

Scopul acestei activități este ca elevii să intre în poveste prin simțuri, iar apoi să le folosească pentru a descoperi senzorial ce se află în jurul lor.

Copiii:

- spun ce vede, simte, aude, miroase CJ în poveste;
- își folosesc simțurile pentru a descrie ce este în jurul lor.

Începeți prin a le explica copiilor că există multe modalități de a experimenta lumea. Unii oameni își folosesc vederea, iar alții se bazează pe alte simțuri, cum ar fi auzul atingerea sau mirosul, Explicați-le cele 5 simțuri, folosindu-vă de acest cântec: <https://www.youtube.com/watch?v=XmU7rLyrGiY>

Recitați povestea și apoi puneți-le copiilor următoarele întrebări.

- Ce lucruri frumoase a văzut CJ în poveste?
- Ce zgomote/muzică a auzit?
- Ce a simțit pe piele? (de exemplu - stropii de ploaie)
- Ce mirosuri a simțit?

Încheiați printr-un joc de memorie cu sunete.

Sunt adunate 5 cutii care produc sunete diferite (de exemplu o cutie cu tic-tac, una cu nasturi, una cu mărgelile, una cu orez și una cu boabe de fasole). Unul dintre copii alege o cutie și face zgomot agitând cutia de câteva ori.

Ceilalți copii stau cu spatele și trebuie să ghicească cât mai repede care dintre cutii a fost folosită pentru a produce sunetul ascultat.

START: Ascultați cântecul despre simțuri.
 DESCOPERĂ: Ascultați povestea din nou cu atenție și gândiți-vă de data aceasta la ce vede, aude, miroase CJ în poveste.
 EXPLOREAZĂ: În echipe de doi, răspundeți la întrebări.
 E RÂNDUL TĂU: Joc de memorie cu sunete.
 Ce cutie a fost folosită?

Tot ce știu eu despre CJ.

Scopul acestei activități este ca elevii să descrie diferitele aspecte ale identității lui CJ.

Copiii:

- identifică caracteristici fizice și de caracter;
- folosesc cuvinte corespunzătoare pentru a descrie diferitele aspecte ale identității lui CJ.

START: Colorați-l pe CJ.
 DESCOPERĂ: Ascultați din nou povestea. Priviți și ilustrațiile cu atenție și fiți atenți mai ales la CJ.
 EXPLOREAZĂ: Descrieți-l fizic pe CJ și spuneți toate lucrurile pe care le-ați aflat din poveste sau pe care vi le imaginați despre el (de exemplu vârsta sau membrii familiei sale).
 E RÂNDUL TĂU: Faceți un pas în față dacă răspunsul este DA.

START: Copiii primesc anexa de colorat.

EXPLOREAZĂ: Asigurați-vă că folosesc de fiecare dată un limbaj corect și respectuos pentru a vorbi despre trăsăturile fizice ale lui CJ (de exemplu, culoarea pielii), precum și despre identitățile lui sociale. Puteți numi de fiecare dată categoriile din care fac parte elementele pe care le descriu/numesc copiii: trăsături fizice, trăsături de caracter, vârstă, familie, situație socio-economică.

E RÂNDUL TĂU: Puneți copiilor următoarele întrebări și cereți-le să facă un pas în față dacă răspunsul este DA.

CJ merge la școală. Voi mergeți la școală?

CJ are prieteni la școală. Voi aveți prieteni la școală?

CJ are o bunică. Voi aveți bunici?

CJ învață multe lucruri frumoase de la bunica lui. Voi ați învățat lucruri frumoase de la bunicii voștri?

CJ este brunet, pielea lui este maro. Voi aveți pielea maro?

CJ circulă cu autobuzul. Voi circulați cu autobuzul?

CJ merge cu bunica lui la biserică. Voi mergeți uneori la biserică?

CJ o ajută pe bunica lui la cantina săracilor. Voi îi ajutați uneori pe bunicii voștri?

Ați vrea ca CJ să fie prietenul vostru?

A se vedea **Anexa 1**.

6

E minunat și e pe gratis!

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe că multe lucruri frumoase din jurul nostru sunt gratuite/ nu costă mulți bani și să le aprecieze.

Copiii:

- numesc lucrurile frumoase de care se bucură CJ și Nana, fără să plătească (mulți) bani.

START: Priviți tabelul cu imagini.

DESCOPERĂ: Numiți lucrurile care sunt gratis sau care costă foarte puțini bani.

EXPLOREAZĂ: Ce lucruri frumoase a văzut CJ și care au fost gratis (sau au costat puțini bani)? Încercuți și explicați.

E RÂNDUL TĂU: Ghice ce fac?

Mimați o activitate care vă place mult. Mimați, de asemenea, cum vă simțiți când faceți această activitate.

START: Distribuți copiilor prima parte a anexei 2.

EXPLOREAZĂ: Distribuți copiilor a doua parte a anexei 2.

E RÂNDUL TĂU: Copiii prezintă (pe rând) activitățile lor preferate, mimând atât acțiunea cât și emoția pe care o simt când fac acea acțiune.

Exemple: dorm, mănânc cireșe, merg cu bicicleta, urc un munte, merg pe nisip fierbinte, joc fotbal, alerg, vorbesc la telefon, dansez etc.

După ce mimează activitatea, iar ceilalți copii ghicesc, întrebați-i pe rând:

Costă bani sau poți face această acțiune pe gratis?

A se vedea **Anexa 2**.

Ajut și eu!

Scopul acestei activități este ca elevii să înțeleagă prin exemple concrete noțiunile de ajutor, bunătate și importanța lucrurilor pe care le facem în serviciul celorlalți.

Copiii:

- povestesc când au primit/dat ajutor.

JOACĂ-TE

Alegeți din ilustrațiile următoare situațiile în care CJ și bunica lui fac o faptă bună pentru ceilalți.

GÂNDEȘTE-TE - BORCANUL CU FAPTE BUNE

Tu ce faptă bună ai făcut? Ai ajutat vreodată pe cineva? Povestește pe CINE și CUM și pune o pietricică în borcanul tău cu fapte bune.

JOACĂ-TE: Distribuți-le tabelul din anexă.

Este important ca elevii să înțeleagă că CJ și bunica lui își petrec o parte din timp servind mâncare oamenilor săraci din cartier și că este o muncă voluntară; este felul lor de a-i ajuta pe ceilalți.

GÂNDEȘTE-TE: Puteți prelungi activitatea pe durata întregii săptămâni/întregului an: pentru fiecare faptă bună pe care au făcut-o pun o pietricică (sau orice altceva: o inimioară desenată pe o bucățică de hârtie, o mărgea etc) în borcanul lor cu fapte bune.

Ar fi minunat ca până la sfârșitul anului să adune cât mai multe obiecte în borcanul cu fapte bune.

Dedicație pentru bunici

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze că persoanele mai în vârstă ca noi au o experiență bogată de viață și ne pot învăța lucruri înțelepte.

Copiii:

- vorbesc despre lucrurile pe care le învață de la persoane mai în vârstă.

Recitați-le fragmentul în care Nana îl încurajează pe CJ să vadă frumusețea din fiecare situație.

Sub o formă sau alta, copiii trebuie să exprime că CJ a învățat de la Nana să vadă frumusețea din jurul lui/din lucrurile mărunte.

START: Câte persoane în vârstă/bunici sunt în familia voastră?

DESCOPERĂ: Ascultați cu atenție ce vă citesc.

EXPLOREAZĂ: Ce a învățat CJ de la Nana?

E RÂNDUL TĂU:

Faceți o felicitare pe care să o dăruți bunicului/bunicii voastre sau unei persoane în vârstă.

- Desenați pe felicitare un autobuz plin cu inimioare, flori sau alte lucruri frumoase pentru voi.
- Dăruți felicitarea acelei persoane și povestiți-i despre CJ și a Nanei.

Următoarea oprire: locul tău preferat din cartier.

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze lucrurile frumoase despre cartierul lor.

Copiii:

- numesc și descriu lucrurile frumoase din cartierul lor.

Ajutați-i să construiască un autobuz imaginat, folosind cutii de carton sau scaunele/masa din clasă.

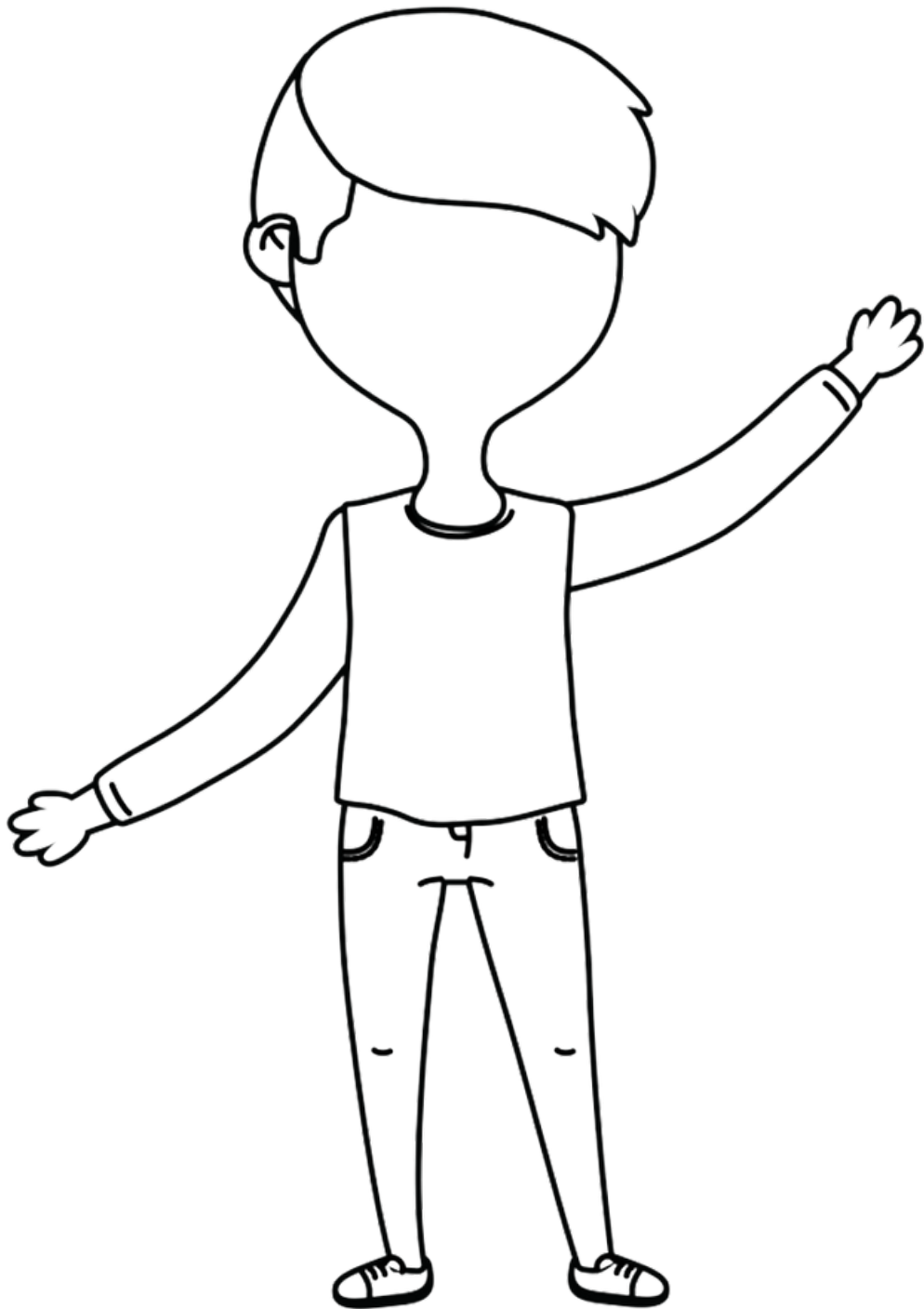
JOACĂ-TE

Haideți să construim un autobuz, cu locuri pentru toată lumea.

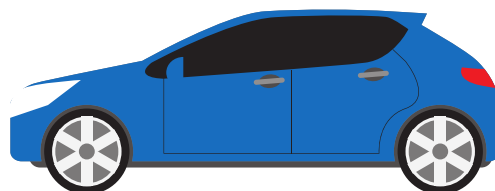
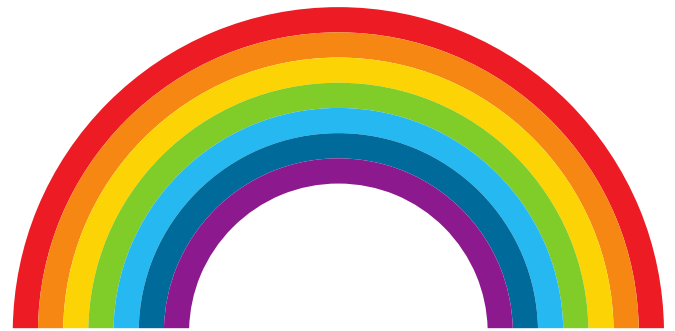
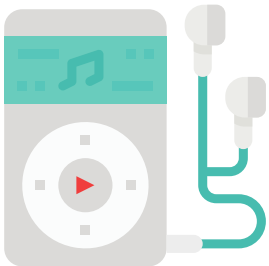
GÂNDEȘTE-TE

Urcați-vă pe rând pe locul șoferului și alegeți următoarea oprire: locul vostru preferat din cartier!

Anunțați cu voce tare următoarea stație și spuneți de ce vă place locul acesta.

Ultima stație de pe strada Pieței
Anexa 2/E minunat și e pe gratis

Ultima stație de pe strada Pieței
Anexa 3/Ajut și eu!

